

**МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ
між Уповноваженим Верховної Ради
України з прав людини
та Координатором проектів ОБСЄ
в Україні**

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини пані **Людмила Денісова**

та Координатор проектів ОБСЄ в Україні
Посол Генрік Вілладсен,

які надалі спільно іменуються Сторонами, а кожен окремо – Сторона,

беручи до уваги Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України і Організацією з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) щодо створення нової форми співробітництва 1999 року,

керуючись Резолюцією Парламентської асамблеї ОБСЄ щодо посилення взаємодії ОБСЄ із правозахисниками та національними інституціями з прав людини, ухваленою у Києві 5-9 липня 2007 року, Принципами, що стосуються статусу національних інституцій, які займаються просуванням і захистом прав людини (Паризькими принципами), затвердженими резолюцією 48/134 Генеральної Асамблеї ООН від 20 грудня 1993 року,

відзначаючи, що підтримка національних інституцій з прав людини є одним із пріоритетних напрямів діяльності ОБСЄ,

враховуючи важливу роль національних інституцій з прав людини у захисті прав людини і основоположних свобод та запобіганні їх порушенню, сприянні ефективній реалізації принципу верховенства права, просуванні загальновизнаних міжнародних стандартів у сфері прав людини,

**MEMORANDUM OF CO-OPERATION
between the Ukrainian Parliament
Commissioner for Human Rights
and the OSCE Project Co-ordinator in Ukraine**

The Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights **Liudmyla Denisova**, and

The OSCE Project Co-ordinator in Ukraine Ambassador **Henrik Villadsen**

hereinafter jointly referred to as the Parties and each separately as the Party

Taking into account the 1999 Memorandum of Understanding between the Government of Ukraine and the Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE) concerning the creation of a new form of co-operation;

Guided by the OSCE Parliamentary Assembly Resolution on Strengthening OSCE Engagement with Human Rights Defenders and National Human Rights Institutions adopted on 5-9 July 2007 in Kyiv, Principles relating to the Status of National Institutions for the Promotion and Protection of Human Rights (The Paris Principles) adopted by the UN General Assembly resolution 48/134 of 20 December 1993;

Recognizing that supporting national human rights institutions is one of the priorities of the OSCE;

Taking into consideration the important role played by national human rights institutions in protecting human rights and fundamental freedoms, preventing their violations, fostering the effective implementation of the rule of law, promoting universally recognized international human rights standards;

визнаючи значний внесок проектного співробітництва Координатора проектів ОБСЄ в Україні з державними органами України у розвиток демократичного суспільства, утвердження верховенства права, сприяння захисту прав людини та реалізації принципів ОБСЄ у різних сферах суспільного життя,

уклали цей Меморандум, яким визначаються принципи та напрями проектного співробітництва між Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та Координатором проектів ОБСЄ в Україні.

1. Мета і предмет Меморандуму

1.1. Метою цього Меморандуму є консолідація зусиль Сторін, спрямованих на просування міжнародних стандартів у галузі прав людини та основоположних свобод, верховенства права і демократичного розвитку, зміцнення потенціалу Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

1.2. Предметом цього Меморандуму є визначення спільног бачення Сторін щодо принципів та напрямів досягнення мети Меморандуму, що здійснюється у форматі проектного співробітництва відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України і Організацією з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) щодо створення нової форми співробітництва 1999 року.

2. Напрями співпраці

Для досягнення мети цього Меморандуму відповідно до своїх мандатів та у межах наявних ресурсів Сторони співпрацюватимуть за такими напрямами, перелік яких не є вичерпним:

2.1. Організація і проведення спільних заходів: зустрічей, семінарів, конференцій, навчальних програм, прес-конференцій, просвітницьких кампаній тощо.

2.2. Надання підтримки діяльності національного превентивного механізму

Recognizing the significant contribution of the project co-operation between the OSCE Project Co-ordinator in Ukraine and state bodies of Ukraine in developing democratic society, implementing the rule of law, fostering human rights protection and realization of OSCE principles in various spheres of public life;

have concluded this Memorandum which defines principles and ways of project co-operation between the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights and the OSCE Project Co-ordinator in Ukraine.

1. Purpose and Object of the Memorandum

1.1. The purpose of this Memorandum is to consolidate efforts of the Parties aimed at promotion of international standards in the sphere of human rights and fundamental freedoms, of the rule of law and democratic development, strengthening the capacity of the Secretariat of the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights.

1.2. The object of this Memorandum is to define common vision of the Parties on principles and ways of attaining the Memorandum's purpose that shall be implemented in the format of project co-operation in accordance with the 1999 Memorandum of Understanding between the Government of Ukraine and the Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE) concerning the creation of a new form of co-operation.

2. Ways of Co-operation

To attain the purpose of this Memorandum in accordance with their respective mandates and within the limits of available resources, the Parties will co-operate in the following ways, the list being not exhaustive:

2.1. Organization and conduct of joint events: meetings, seminars, conferences, training programmes, press-conferences, awareness campaigns, etc.

2.2. Support the functioning of a national prevention mechanism in Ukraine pursuant to the

в Україні відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

2.3. Підтримка розроблення методологій та їх пілотування, здійснення навчання та інших заходів з метою сприяння у здійсненні моніторингових візитів, а також моніторингу судових процесів, зокрема щодо дотримання розумності строків судового розгляду.

2.4. Підтримка організаційно-технічного потенціалу інституції Уповноваженого та сприяння його діяльності у регіонах.

2.5. Сприяння у здійсненні правової експертизи проектів законів та інших нормативно-правових актів України.

2.6. Сприяння відповідно до своїх мандатів дотриманню виборчих прав громадян, а також права на свободу від усіх видів нетерпимості та дискримінації, прав національних меншин.

2.7. Сприяння у здійсненні парламентського контролю за дотриманням прав дитини, зокрема, на вільне висловлювання власної думки, захист від дискримінації та усіх форм насильства і жорстокого поводження, зростання в сімейному оточенні, освіті, охорону здоров'я та безоплатну медичну допомогу, рівень життя, достатній для гармонійного розвитку, тощо.

2.8. Сприяння дотриманню прав громадян на інформацію згідно з європейськими підходами і стандартами з урахуванням цифрової трансформації.

2.9. Переклад іншими мовами, виготовлення інформаційних матеріалів щодо прав та свобод людини і громадянина, публікація та поширення щорічних і спеціальних доповідей Уповноваженого серед широкого загалу громадськості.

2.10. Організація тренінгів у сфері прав людини для працівників Секретаріату Уповноваженого, сприяння вивченню ними

Optional Protocol to the UN Convention against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment.

2.3 Support to the development of methodologies and their piloting, conducting trainings and other activities with the purpose of supporting the monitoring visits, as well as monitoring of court proceedings, in particular, regarding the reasonable-time requirement for court proceedings.

2.4. Support the institutional and technical capacity of the Commissioner's institution as well as spreading its activities in the regions.

2.5. Support the provision of legal expertise of draft laws and other legal acts of Ukraine.

2.6. Support the observance of electoral rights of citizens as well as of their right to be free from all forms of intolerance and discrimination, adherence to national minorities' rights, within respective mandate.

2.7. Support the parliamentary control over the respect of the rights of the child, including free expression, protection against discrimination and all forms of violence and abuse, growth in the family environment, education, health and free medical care, a standard of living sufficient for harmonious development, etc.

2.8. Support the observance of the rights of citizens to information in accordance to the European approaches and standards, taking into account digital transformation.

2.9. Translation into other languages, production of information materials on human and citizen's rights and freedoms, publication and dissemination of annual and special reports of the Commissioner among the broad audience.

2.10. Organization of trainings in the sphere of human rights for the employees of the Commissioner's Secretariat, fostering the study of

позитивного досвіду НПЛ інших країн шляхом здійснення відповідних ознайомчих візитів.

2.11. Розроблення та запровадження навчальних програм з метою реалізації Цілей сталого розвитку України відповідно до Указу Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» з метою сталого розвитку економіки, громадянського суспільства і держави для досягнення зростання рівня та якості життя населення, додержання конституційних прав і свобод людини і громадянина».

2.12. Фінансова підтримка участі представників Уповноваженого та працівників Секретаріату Уповноваженого у міжнародних конференціях та інших заходах у сфері захисту прав людини.

2.13. Інші узгоджені напрями співробітництва.

3. Організація співпраці

3.1. Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони розроблятимуть та реалізовуватимуть спільні проєкти відповідно до своїх мандатів та у межах наявних ресурсів. Така проєктна співпраця відбуватиметься відповідно до положень Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України і Організацією з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) щодо створення нової форми співробітництва 1999 року.

3.2. З метою реалізації проєктного співробітництва Сторони:

3.2.1. визначають контактних осіб для полегшення координації та комунікації;

3.2.2. за потреби проводять зустрічі для обговорення питань, пов'язаних із проєктним співробітництвом між Сторонами;

3.2.3. здійснюють за взаємним погодженням заходи, спрямовані на інформування

best practices of other NHRI through organizing relevant study visits.

2.11. Support the development and establishment of training programmes for the implementation of the Sustainable Development Goals of Ukraine in accordance with the Presidential Decree No. 722/2019 of 30 September 2019 "On Sustainable Development Goals of Ukraine until 2030" with the aim of sustainable development of economy, civil society and the state in order to improve life quality of the population, as well as the observance of constitutional human and citizens' right and freedoms".

2.12. Financial support for the participation of the representatives of the Commissioner and staff of the Secretariat of the Commissioner in international conferences and other events in the area of human rights protection.

2.13. Other agreed ways of co-operation.

3. Mode of Co-operation

3.1. To attain the purpose of this Memorandum the Parties will develop and implement joint projects in accordance with their respective mandates and within the limits of available resources. Such project co-operation shall be carried out in accordance with the stipulations of the 1999 Memorandum of Understanding between the Government of Ukraine and the Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE) concerning the creation of a new form of co-operation.

3.2. With the view of implementing project co-operation the Parties will:

3.2.1. Nominate contact persons to facilitate liaisons and communication.

3.2.2. In case of necessity conduct meetings to discuss issues related to project co-operation between the Parties.

3.2.3. Organize mutually agreed events to inform the general public on co-operation between the

громадськості про співпрацю Сторін у межах цього Меморандуму;

3.2.4. узгоджують і проводять інші спільні заходи в межах цього Меморандуму.

4. Співробітництво з іншими структурами

Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони можуть за взаємною згодою запрошувати до проектного співробітництва в межах узгоджених напрямів інші установи і організації незалежно від форм власності й підпорядкування, фізичних осіб, створювати з ними тимчасові робочі групи та інші дослідницькі й допоміжні структури.

5. Термін дії Меморандуму

5.1. Цей Меморандум набуває чинності з дня його підписання.

5.2. Меморандум укладається терміном на один рік. Дія цього Меморандуму автоматично продовжується на наступний річний термін, якщо жодна зі Сторін письмово не повідомить іншу Сторону про свій намір припинити його дію.

5.3. Сторони можуть припинити дію цього Меморандуму у будь-який час, письмово повідомивши про це іншу Сторону.

5.4. Після набрання чинності цим Меморандумом Меморандум про співробітництво між Уповноваженим Верховної Ради з прав людини та Координатором проектів ОБСЄ в Україні від 28 січня 2013 року припиняється.

6. Прикінцеві положення

6.1. Будь-які зміни чи доповнення до цього Меморандуму вносяться за письмовою згодою Сторін шляхом обміну відповідними листами, які стають невід'ємною складовою цього Меморандуму.

6.2. Жодне положення цього Меморандуму не може тлумачитися як таке, що встановлює юридично обов'язкові норми.

Parties under this Memorandum.

3.2.4. Agree upon and organize other joint events under this Memorandum.

4. Co-operation with Third Parties

In order to attain the purpose of this Memorandum the Parties may when jointly agreed invite to the project co-operation under the agreed ways other institutions and organizations of any legal form of incorporation and subordination, natural persons, to establish with them interim working groups, other research and complementary structures.

5. Validity of the Memorandum

5.1. The Memorandum enters into force as of the date of its signature.

5.2. The Memorandum is concluded for the period of one year. The term of validity of the Memorandum shall be automatically extended for each subsequent year unless either Party informs in writing the other Party of its intention to terminate the Memorandum.

5.3. Either Party may terminate this Memorandum at any time by notifying thereof in writing the other Party.

5.4. Upon entry into force of this Memorandum the Memorandum on co-operation between the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights and the OSCE Project Co-ordinator in Ukraine dated 28 January 2013 shall terminate.

6. Final Provisions

6.1. Any amendments or supplements to this Memorandum shall be agreed in writing between the Parties through exchange of relevant letters that shall become an integral part of this Memorandum.

6.2. No provision hereof may be interpreted as establishing legally binding rules.

6.3. Жодне положення цього Меморандуму не впливає на привілеї та імунітети Координатора проектів ОБСЄ в Україні та/чи ОБСЄ як міжнародної організації, а також не обмежує незалежність діяльності інституції Уповноваженого з прав людини, як це визначено Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» і Паризькими принципами.

6.4. Вчинено у Києві _____ у двох примірниках кожен українською та англійською мовами (по одному примірнику кожній зі Сторін). Обидва тексти є автентичними, однак у разі виникнення розбіжностей надається перевага тексту англійською мовою.

**НА ПІДТВЕРДЖЕННЯ
ЗАЗНАЧЕНОГО ВИШЕ**

уповноважені представники Сторін
підписали цей Меморандум

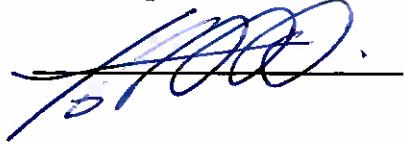
**Уповноважений Верховної Ради України
з прав людини**

Людмила Денисова

Координатор проектів ОБСЄ в Україні
Посол

Генрік Вілладсен

6.3. No provision of this Memorandum shall affect privileges and immunities of the OSCE Project Co-ordinator in Ukraine and/or the OSCE as international organization as well as independent functioning of the institution of the Commissioner for Human Rights as defined in the Law of Ukraine "On Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights" and Paris Principles.

6.4. Done in Kyiv on _____ in two copies each of them being in Ukrainian and English (one copy for each Party). Both texts are equally authentic, in case of discrepancies the English text shall prevail.

IN WITNESS WHEREOF

authorized representatives of the Parties
signed this Memorandum

**Ukrainian Parliament Commissioner for
Human Rights**

Liudmyla Denisova

**The OSCE Project Co-ordinator in Ukraine
Ambassador**

Henrik Villadsen

